2018 - 2021:

INDSATSOMRÅDER for

UDVALGET FOR LANDDISTRIKTER, NATUR OG FØDEVARER

Landdistrikterne
i Sønderborg
- samvær & handling

Sekretariat for landdistrikter
Perlegade 53, 6400 Sønderborg
www.sonderborgkom.dk

Baggrund for indsatserne på landdistriktsområdet

Vi gør det i Sønderborg!
Værdierne med "naturen og landskabet med Sønderborg som hovedby i et tæt netværk af landsbyer og mindre byer" er en faktor, som Sønderborg bruger aktivt i tiltrækningen af nye borgere.

Sønderborg er kendt som et produktivt alternativt til storbyen. Her – omgivet af hav, skov og marker – findes ro til fordybelse og samtidig viden og inspiration til udvikling af originale idéer. Her findes muligheder for alle.

Borgere i Sønderborg-området skaber aktive og levende samfund – i de enkelte byer og landdistrik-ter. Det sker ikke mindst igennem borgernes engagement i foreninger og klubber . både overordnet og i nærområderne.

Det er en stor værdi som Sønder-borg Kommune understøtter og udvikler.

Visioner for Sønderborg i 2014 – 2017 (*udarbejdet af byrådet marts 2014*)

Sønderborgs byråd vil arbejde for, at kommunen er førende i landet, når det drejer sig om at skabe gode levevilkår, arbejdspladser og vækst i landdistrikterne.

Det sker gennem, at:
- ressourcer flyttes ud, hvor borgerne fokuserer på energirenoveringer
- finde fælles løsninger indenfor opvarmning og forsyning
- støtte eksisterende virksomheder I landdistrikterne
- udvikle fælles mødesteder med service for lokale virksomheder
- fokusere på fødevarer som vækstdriver
- gøre forsøg med socioøkonomiske virksomheder
- understøtte gode transportforbindelser såsom landsbybusser
- gøre synliggørelsee af aktiviteter på landet til en central del af kommunens mediestrategi
- støtte nedrivning af faldefærdige bygninger
- støtte arbejdet med landdistrikterne administrativt (forstærke indsatsen)

Byrådet i Sønderborg vil understøtte medborgerskab og styrke fællesskabet mellem borgere, foreninger og politikere. Ikke mindst som følge af den digitale tidsalder har borgerne I stigende grad brug for – og forventninger om – tilgængelighed, dialog og inddragelse. Det vil Sønderborg Kommune imødekomme og bruge til at fremme deltagelsen I demokratiet – også ved fysiske møder.
Det sker ved at
- de kommunale institutioner åbner sig i forhold til det omgivende samfund
- medarbejderne skaber sammen med aktive borgere
- ressourcer flyttes ud hvor borgerne er
- det frivillige arbejde støttes og udvikles

Tre tværgående politikker
At de er tværgående betyder, at alle indsatser, strategier, handle-planer mv. i kommunens for-valtninger og afdelinger følger de tre politikker og knytter sig til de overordnede mål, der er opstillet i dem.

Politik for medborgerskab:
Politikken sætter fokus på, hvordan politikere og embedsmænd bedre giver plads og rum til at borgere kan involveres. Målet er at alle borgere - hvis de vil - kan få mere indflydelse på egne og fællesskabets livsforhold.

Sundhedspolitikken "Sund kommune - Fælles ansvar" understøtter dine muligheder for at leve det gode liv - et både sundt og aktivt liv. Målet er at Sønderborg Kommunes borgere får de bedst mulige rammer og muligheder for bedre at kunne tage ansvar for egen sundhed og trivsel.

Politik for bæredygtighed:
Bæredygtighedspolitikken med tilhørende strategi viser, hvordan Sønderborg Kommune vil arbejde med bæredygtighed bredt og i alle opgaver Målet med politikken er, at

- fremtidssikre kommunen,
- værne om kommunens ressourcer og værdier,
- stå stærkt i konkurrencen med andre kommuner,
- være på forkant med globale og nationale tendenser.

Visioner og tværgående politikker sammen med øvrige strategier i kommunen danner det fundament, som landdistriktsudviklingen hviler på.

Formålet
Mål, indsatser og status på resultaterne i denne folder, er med til at synliggøre, hvorledes samarbejdet mellem borgere, landsbylaug, forvaltning og politikerne har fungeret de sidste fire år på baggrund af tilgængelighed, dialog og inddragelse.

Indhold:

- Baggrund
- Struktur og organisering
- Generelle indsatser
- Særlige indsatser
- Handlinger I 2018 - 2019

God fornøjelse med læsningen, der gerne må virke inspirerende for andre….

Modellen til højre viser, hvorledes landdistrikterne i Sønderborg Kommune har været organiseret siden kommunesammenlægningen i 2007. Et **landsbylaug** er landsbyens talerør overfor omverdenen, og indadtil en samlende enhed for landsbyborgerne, forening-erne, erhvervslivet og andre interes-segrupper. Der er 34 landsbylaug (bylaug eller borgerfor.).

Ca. 4 gange om året mødes alle for-mænd eller udpegede repræsentanter for landsbylaugene i det frivillige organ: **Landsbyforum**. Her deles erfa-ringer og udveksles idéer. Er der gennemgående temaer, udfordringer eller ønsker, kan disse bringes videre til politisk behandling i Landdistrikts-udvalget. Sekretariat for landdistrikter bidrager med sekretærhjælpen.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer er et §17 stk. 4 udvalg, der består af 5 byrådsmedlemmer og 7 frivillige landsbyrepræsentanter, to personer fra forvaltningen samt sekre-tær. Indtil 1. januar 2018 var navnet: "Landdistriktsudvalget". De frivillige består af

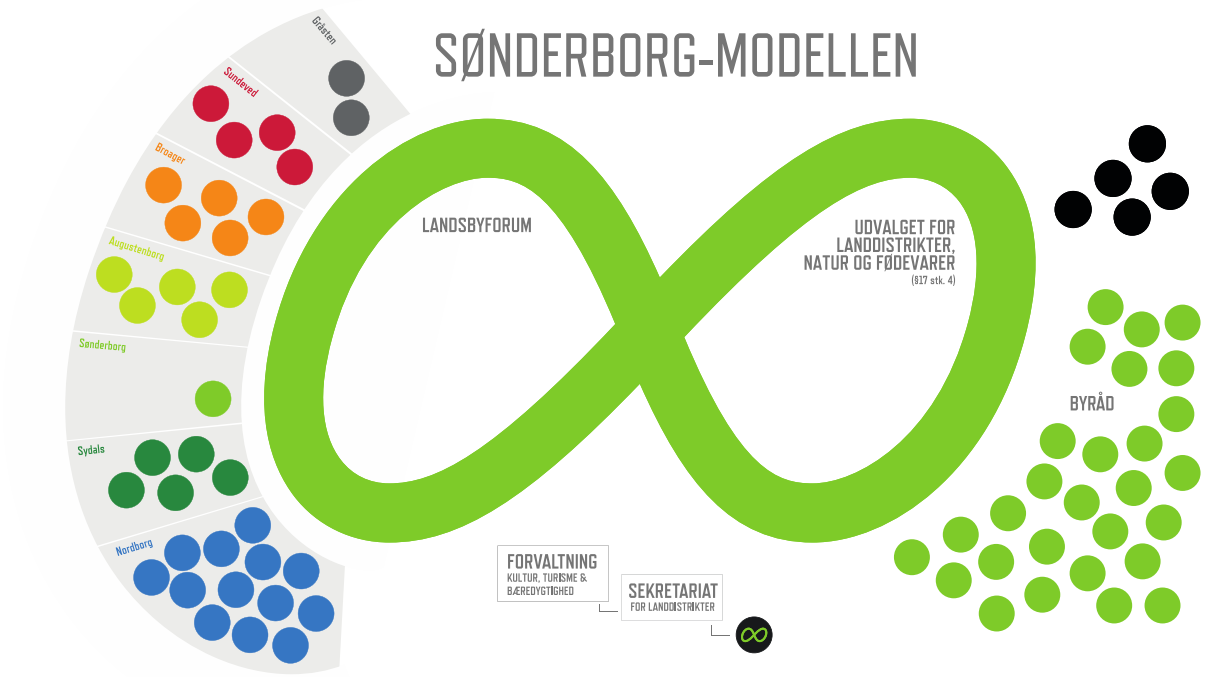

Struktur og organisering

én valgt person fra hver af de syv gamle kommuner – disse personer er samtidig medlemmer af Landsbyforum og sikrer sammenhæng mellem det frivillige og det politiske.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer er dialogpartner til Økonomiudvalget med eget årligt budget. **Sekretariat for landdistrikter** udfører det praktiske arbejde mht. sparring med landsbylaugene, projektudvikling og støtte ved fundraising, tvær-kommunalt samarbejde, videndeling, projektledelse og bidrager til at gennemføre indsatsområderne (se næste side). Der er tæt samarbejde mellem landsbylaugene, Landsbyforum, Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer og forvaltningen.

Indsatsområder 2018 - 2021

Grundantagelse:
Indgangsvinklen er generelt dér, hvor man ikke kan se sig selv som borger/individ, men som en del af fælles løsninger (i et landsbysamarbejde mellem flere landsbyer eller på lokal landsbyplan).

Generelle indsatsområder:

1. Medborgerskab i helhedsplanlægningen
2. Bæredygtighed i landsbyerne
3. Decentralisering og lokalforankring
4. Levende og eftertragtede bomiljøer
5. Synlighed på kultur, det gode liv og værtskab samt fælles ansvar for en sund kommune
6. Naturen
7. Kommunen går foran med det gode eksempel på klimavenlige fødevarer

Uddybning af pkt. 2: Bæredygtighed i landsbyerne:

2.1 Miljømæssig bæredygtighed

- Energioptimering i boligen
- Transport i landdistrikterne skal prioriteres og nytænkes
- Fødevareinitiativer, der nedsætter CO2-udslippet direkte
- Afgrøder

2.2 Økonomisk bæredygtighed

- Kommunen understøtter lokale arbejdspladser og erhvervsudvikling, der fremmer indsatsen overfor iværksætteri og jobskabelse på landet.
- Turisme som vækstpotentialer i landdistrikterne med udgangspunkt i historiske, stedbundne og menneskelige ressourcer.
- ProjectZero-relaterede aktiviteter.

2.3 Kulturel bæredygtighed

- udvikling af kulturen i småskala-niveau i landsbyerne.
- Grænseoverskridende kollegial sparring.

2.4 Social bæredygtighed

- Aktiviteter på tværs af generationer og mere forebyggelse på social og sundhedsområdet.

INDSATS NR. 1

Helhedsplaner og lokale udviklingsplaner:

HELHEDSPLANER
MEDBORGERSKAB I PLANLÆGNING

Helhedsplanerne er en samlet betegnelse for beskrivelse af de historiske, stedbundne og menneskelige ressourcer* i et nærmere afgrænset område. Her er data fra SAVE-registreringer, Landskabsplaner, Landsby-afgrænsninger og Lokale Udviklings Planer. Disse forbinder kommuneplanerne og -politikkerne med borgernes egne ønsker og lokalområdets potentialer.

Landsbylaugene sørger for, at deres lokale udviklingsplaner skaber ejerskab, social sammenhængskraft og styrker fællesskabet. Forvaltningen udarbejder helhedsplaner for hvert lokalområde i kommunen.

Broagerland og Sydals har frivilligt besluttet at udarbejde fælles udviklingsplaner for områderne, der fremhæver områdernes væsentlige vækst-potentialer, øger lokale kompetencer, samt målretter indsatsen for at skabe vækst og jobs i området

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Støtte og facilitering ved ajourføring af lokale udviklingsplaner (LUP) og arbejde på at elementer af udviklingsplanerne implementeres i kommuneplan, politikker og strategier.
b. Understøttelse og sparring ved gennemførelse af handlinger i de lokale- og fælles udviklingsplaner.
c. Forvaltningen følger op på arbejde med udarbejdelse af udviklingsplan version 2 i de enkelte landsbylaug.

2. Økonomi / ressourcer:

Opgaven løses af landdistriktskoordinatoren indenfor eksisterende budget.

INDSATS NR. 2

Bæredygtighed i landsbyerne:

BÆREDYGTIGHED
I LANDSBYERNE

En grundlæggende forudsætning for landdistriktsudviklingen i hele kommunen er bæredygtighed. Forholdet omkring bæredygtighed bliver inddraget i den løbende udvikling af landdistrikterne samt strategiske arbejde hermed.

I fællesskab sikrer vi, at bæredygtighed bliver en naturlig del af vores hverdag. Vi vil arbejde for en mere skånsom brug af vores ressourcer og vores natur, så Sønderborg er et godt sted at leve, studere, arbejde og drive virksomhed for alle – nu og i fremtiden.

Viden om FN´s verdensmål og samarbejde med UNESCO Learning Cities Sønderborg fremmes.

Den miljømæssige dimension
- handler om natur og biodiversitet, energiforbrug og forurening, klimatilpasning og vand.

Den økonomiske dimension
- handler om uddannelse og job, bosætning, befolkningens demografi og den kommunale opgaveløsning.

Den sociale dimension
- handler om tryghed og socialt ansvar, ældre og handicap, medborgerskab og sundhed.

Den kulturelle dimension
- handler om vores særlige identitet og kulturliv, den historiske kulturarv og vores mentalitet.

2.1 Miljømæssig bæredygtighed:

2.1.1 Energioptimering af boligen:

Landsbyerne bør have vilkår, der gør, at de bidrager til at nedbringe brug af fossile brændsel, og at det er muligt at leve på landet og i landsbyerne med samme prisniveau på husstandens samlede energiforbrug som i byen.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Fortsat arbejde med implementering af Roadmap 2020.
b. Deltage i udarbejdelse af Roadmap 2025.
c. Opdatering af Varmeplanen i samarbejde med ProjectZero og klimakoordinatoren.
d. Facilitering og undersøgelse af muligheden for fællesbaserede varmeløsninger i landdistrikterne udenfor fjernvarmeområderne. Erfaringsdeling i Benefit4Regions casestudie: CO2-neutralitet i landdistrikterne.

2. Økonomi / ressourcer:

Opgaven løses af landdistriktskoordinatoren indenfor eksisterende budget.

2.1.2 Transport i landdistrikterne skal prioriteres og nytænkes:

TRANPORT
TRANSPORT I LANDDISTRIKTERNE SKAL PRIORITERES OG NYTÆNKES

Der skal udvikles bæredygtige transportkoncepter for øget fleksibilitet, nedbringelse af CO2 og sammenhæng i mobilitetsudbuddet. De nye løsninger skal supplere de eksisterende transportformer og ruter, så der er mulighed for at gå fra 2 biler pr. husstand til 1 bil.

Der ønskes fokus på alternative transportmuligheder til bilen, dvs. cykler, bus, ad vandvejen og tog. Særligt mht. cyklisme (for pendlere og turister), skal der samtænkes på basisfaciliteter (parkering, opladning, handicapvenlighed, pit-stop, madpakke faciliteter m.m.) i initiativerne for cykelturister samt forbedrede forhold for til-fra forbindelsen. Der skal arbejdes med hensyntagen til færdsel i naturen.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Gennemførelse af projektet "Bæredygtige kollektive transportkoncepter i landdistrikter; Andelsforening 2.0"
b. Cykelforum kan fremme forholdene for cyklister og de bløde trafikanter i landdistrikterne, så det bliver mere attraktivt at bevæge sig og fremme sundheden generelt. – Forslag om differentiering i ordningen med gratis buskort i forhold til cykelafstand til skolen.
c. Deltagelse i tværgående, kommunal bæredygtig transportgruppe
d. Sondering af mulighederne for at være forsøgsområde
e. Aktiv deltagelse i opdatering af "Strategiplan for grøn transport" med temaerne Kollektiv transport, Privatbilisme, Bæredygtig transport og Tung transport.

2. Økonomi / ressourcer:

a. Projektet "Andelsforening" er fuldt finansieret med statslige og kommunale midler
b. Deltagelse i ad-hoc grupper indenfor eksisterende budget

2.1.3 Fødevareindsatser, der sænker CO2-udledningen

FØDEVARER
INDSATS DER SÆNKER CO2 UDLEDNINGEN

Fødevarestrategien skal være med til at sætte et positivt aftryk på borgernes livskvalitet og bidrage til, at Sønderborg når målet om at være CO2-neutral i 2029. Initiativerne i fødevarestrategien vil fremme folkesundheden og sikre udvikling i hele Sønderborg kommune samt skabe levende og eftertragtede bomiljøer i landdistrikterne med lokal forandring.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Arbejde på, at implementere de elementer i fødevarestrategien, der har fokus på jobskabelse, sundhed og CO2-reduktion i landdistrikterne
b. Arbejde på etablering af stilling som fødevarekoordinator.

2. Økonomi / ressourcer:

Afventer budgetarbejdet i september 2018.

2.1.4 Dyrkningsmetoder og afgrøder, der sænker CO2-udledningen

AFGRØDER
DYRKNINGS METODER OG AFGRØDER DER SÆNKER CO2 UDLEDNINGEN

Målet er at informere om og skabe forståelse for dyrkningsmetoder og bæredygtig udvikling.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Arbejde for bevarelse af kulturarven i den historiske have på Løkkegaard på Kær i arbejdet med helhedsplanen for Kær Vestermark.
b. Samarbejde med bl.a. Haver til maver, Landesgartenschau og ”spis dit landskab”-initiativer

2. Økonomi / ressourcer:

Indenfor eget budget

2.2 Økonomisk bæredygtighed

2.2.1 Kommunen understøtter lokale arbejdspladser og erhvervsudvikling på landet

ERHVERSUDVIRKLING

KOMMUNEN UNDERSTØTTER LOKALE ARBEJDSPLADSER OG ERHVERVSUDVIKLING, DER FREMMER INDSATSEN OVERFOR IVÆRKSÆTTERI OG JOBSKABELSE PÅ LANDET

Der arbejdes på at skabe vækst og lokale jobs i landdistrikterne via fokus på bl.a. fødevarer og mad-kultur, turisme og ProjectZero-relaterede indsatser. Jobskaberen danner, faciliterer og driver netværk i landdistrikterne for at understøtte "fra idé til forretning" i landdistrikterne.

Punkterne kan indfries ved en fokuseret indsats til fremme af fritidslandbrug som led i den yderligere erhvervsfremme-udvikling.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Samarbejde med SIS (Sønderborg Iværksætter Service), hvor der gives hjælp til iværksætteri
b. Jobskaberen understøtter "idé til forretningsplan"
c. Kurser for opstart af bi-erhverv i samarbejde med SIS
d. Politisk opmærksomhed på manglende mobildækning på udsatte steder
e. Sekretærstøtte ved etablering af inkubationskøkken i Kværs-Tørsbøl-Snurom
f. Jobskaberen som tovholder på etablering af et tværfagligt team for etablering af social-økonomiske virksomheder
g. Grænseoverskridende sparring med hensyn til netværksdannelser samt udnyttelse af potentialer indenfor landbrug
h. Handleplanen gennemføres under kommissoriet: "Sønderborg som klimavenligt fødevare-område"
i. Understøtte arbejdet for at antallet af salgssteder for lokale fødevarer øges

2. Økonomi / ressourcer:

a. Netværksmøder inden for eget budget
b. Budget til implementering af fødevarestrategien
c. Etablering af fælles service/iværksætterkontor kan søge støtte i forprojektpuljen

2.2.2 Turisme som vækstpotentiale

TURISME
TURISME SOM VÆKSTPOTENTIAL I LANDDISTRIKTERNE MED UDGANGSPUNKT I HOSTORISKE, STEDBUNDNE OG MENNESKELIGE RESSOURCER

Turismen og kulturen skal være drivkraft til at skabe vækst og jobs i landdistrikterne.
Der skal arbejdes med en ny måde at tænke turisme på med inddragelse af lokale menneskelige ressourcer og understøtte små initiativer, der lokalt fremmer turismen og sikrer sammenhæng til de større initiativer.

Vækstpotentialer for turisme i landdistrikterne tager udgangspunkt i historiske, stedbundne og menneskelige ressourcer i hht. "Masterplan for turisme og handel 2.0".

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Ekstra indsats indenfor vandaktiviteter og grænseoverskridende samarbejde omkring turisme gennem sekretærstøtte til forretningsplanen for en cykelfærge over Flensborg Fjord og samarbejde om Ø-pas-guider
b. Aktiv deltagelse ved udarbejdelse af "Masterplan for handel og turisme 2.0"
c. Projektansvarlig for udarbejdelse af en "fælles udviklingsplan for Broagerland og Sydals; udlevelse i verdensklasse", der indeholder turismefremme herunder arbejde for at antallet af overnatningssteder øges.
d. Sondering af mulighederne for inddragelse af landdistrikterne i "Landesgardenschau"
e. Konceptudvikling på "formiddags-café som fremskudt turismeinfo" i samarbejde med Landsbyforum
f. Arbejde for at antallet af overnatningssteder øges i landdistrikterne.

2. Økonomi / ressourcer:

Opgaverne løses indenfor eksisterende budgetramme

2.2.3 ProjectZero-relaterede aktiviteter

PROJEKT ZERO

Informationer og læringsforløb som motivation for energiomstillinger og grønne jobs.

1. Handlinger år 2018 – 2019:
a. Revidere varmeplanen for områder udenfor kollektiv forsyning
b. Udarbejdelse af handlingsplan for 2019 i hht. varmeplanen

2. Økonomi / ressourcer:
Opgaverne løses indenfor eksisterende budgetramme

2.3 Kulturel bæredygtighed

LIVSLANG LÆRING

Livslang læring gennem webinarer, kurser, mødeaktiviteter, seminarer, grænseoverskridende videndeling og kollegial sparring – støtte til aktiviteter og projekter gennem puljen til borgerinitiativer i landsbyerne i Sønderborg kommune.

1. Handlinger år 2018 – 2019:
Samarbejde med UNESCO Learning Citys Sønderborg for kendskab til bæredygtigheds indsatserne i kommunen

2. Økonomi / ressourcer
Opgaver løses indenfor eget budget

2.4 Social bæredygtighed

AKTIVITETER PÅ TVÆRS
AKTIVITETER I LOKALSAMFUNDET PÅ TVÆRS AF GENERATIONERNE

Målet er, at landsbysamfund har fokus på aktiviteter på tværs af generationer for at dele kompetencer. Mere forebyggelse på social og sundheds området lokalt gennem mere involvering og samskabelse mellem offentlige og private ved lokale forsøg i landsbyerne. Formidling og oplysning omkring den kommunale service på bl.a. ældreområdet.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Konceptudvikling af professionelle sociale pedeller i geografiske områder i kommunen i samspil med én lokal ældreambassadør i hver landsby.
b. Forebyggelse af barrierer for eksempelvis ældre (plejekrævende) i sommerhuse/fritidsboliger og manglende belysning/snerydning m.m.
c. Konceptudvikling på "fix-din-alderdom" tourné for sociale pedeller med tilgængelig materiale for aktiviteter i landdistrikterne

2. Økonomi / ressourcer

Forsøg kan søge midler i puljen til forprojekter.

INDSATS NR. 3

Decentralisering og lokalforankring:

AKTIVITETER PÅ TVÆRS
AKTIVITETER I LOKALSAMFUNDET PÅ TVÆRS AF GENERATIONERNE

Decentralisering af beslutningsprocesser, så borgere og landsbylaug inddrages. Landsbyborgernes måde at arbejde på i fællesskaber danner grundlag for sam-skabelse, hvor samarbejde mellem borgere, administration og politikere giver bedre løsninger og ejerskab til fælles beslutninger.

Der bør være et fælles mødested i hver landsby, hvor der er adgang til bredbånd. Dette er et grundlæggende udgangs-punkt for, at det er muligt at leve et helt liv på landet samt drive selvstændig erhvervsvirksomhed. Infoland skal være kommunikationsplatform og bidrage til videndeling mellem landsbyer og kommunen. Der fokuseres på synlighed generelt og specifik (bl.a. skiltning).

Der skal arbejdes med tidligere indsats i kommunikation og sparring med landsbylaugenes bestyrelser i 2018 – 2021 i forhold til tidligere, for at trække på de lokale kompetencer, sikre mere åbenhed i beslutningsprocesserne og højne demokratiforståelsen. Samtidig skal ske en generel forenkling af begreberne inden for landdistriktsudvikling for at lette forståelsen og fremme budskabet (åben land, landdistrikter, land, landsby, lokalby, mellemby, centerby, hovedby, yderkommune, yderområde m.m.). Kommunen faciliterer og understøtter processer på landdistriktsområdet ved borgerinvolvering.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Fortsat erfaringsudveksling om borgerbudgetter (participation budgetting) og udarbejdelse af en dansk udgave af årshjulet
b. Understøtte etablering af nye landsbylaug ved hjælp af "Sønderborg modellen"
c. Synlighed på hverdagslivet i landdistrikterne gennem støtte til annoncering på pyloner, historier i newsletter og facebook under Benefit4Regions, videoklip på www.baglandet.tv m.m.
d. Opdatering af www.sonderborgkom.dk med bl.a. links til flere kommunale data
e. Udarbejdelse af oversigt over kommunale nøglepersoner i forhold til samarbejdsfladerne i landsbylaugene
f. Fortsat arbejde med visionær fremtidstænkning efterfulgt af gennemtænkt strategi, da det større kvalitet og øget succées for gennemførelse
g. Fokus på involvering af yngre ildsjæle

2. Økonomi / ressourcer:

Opgaverne løses indenfor eksisterende budgetramme

INDSATS NR. 4

Levende og eftertragtede bomiljøer

BOMILJØER
SKABELSE AF LEVENDE OG EFTERTRAGTEDE BOMILJØER

Der er fokus på nytænkning og etablering af bosættelser i nedlagte landbrugs-ejendomme eller andre steder. Kommunen gennemfører nedrivning af faldefærdige bygninger med støtte fra "Puljen til landsbyfornyelse" og udvalget orienteres løbende. Tæt samarbejde, koordinering og samskabelse mellem landsbylaug og forvaltning for at skabe eftertragtede bomiljøer, bl.a. formaliseret samarbejde om deling af serviceinformationer.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Arbejde med nye boformer / bosætning, nedrivninger og bevaring af bygningsarv
b. Sekretærstøtte til etablering af prøvebolig i Kværs-Tørsbøl-Snurom
c. Understøttelse ved etablering af nyt landsbyfællesskab
d. Løbende forskønnelse af områderne som resultat af samarbejde mellem landsbylaug og forvaltning (f.eks. nyttejob-indsatser, blomsterløg, forårsrengøring)
e. Udvikling af informationskoncept i samarbejde blandt andet med Projekt & Anlæg, der formaliserer informationsstrømmen til den enkelte landsby om f.eks. tidspunkter for klipning af hegn, vejspærringer, belysning (tiltag/spærringer/fejl), strandrensning, trafikbelastning m.m.

2. Økonomi / ressourcer:

Initiativer søges delvis finansieret indenfor forprojekt-puljen og den borgerrettede pulje

INDSATS NR. 5

Synlighed på kultur, det gode liv og værtskab samt fælles ansvar for en sund kommune

KULTUR

Fastholdelse og udvikling af kulturen i landdistrikterne skal ses som et bærende element i alle udviklingstiltag både i går, i dag og i morgen. Fokus vil være på udvikling af kulturen på små-scala niveau i landsbylaugene. Grundelementet er mødet mellem mennesker.
Der er fortsat fokus på skulpturudveksling i landdistrikterne for at berige, bevæge, provokere og anfægte.

DET GODE VÆRTSSKAB
OVERFOR NYE TILFLYTTERE

Velkomstpakker i landsbylaugene, der understøtter det gode værtskab overfor tilflyttere videreudvikles. Der er fokus på tiltrækning, modtagelse og fastholdelse. Borgere i landdistrikterne får de bedst mulige rammer og muligheder for bedre at kunne tage ansvar for egen sundhed og trivsel, ved større synlighed på tilgængelige steder for bevægelse i landdistrikterne.

LIVSKVALITET
HØJNELSEN AF LIVSKVALITETEN OG SAMMENHOLDET

Huskeregel: Information = viden
Viden = engagement
Engagement = kvalitet
Kvalitet = glæde

SUNDHED

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Støtte og fremme af kulturprojekter, bl.a. skulpturudveksling sensommer 2018
b. Deltagelse ved Folkemødet på Bornholm
c. Afholdelse af 4 årlige Åbne Infoland Kurser
d. Oversættelse og genoptryk af landsbyfolderen samt understøtte initiativ med velkomst til nye borgere og samarbejde med bosætnings-koordinator
e. PR på velkomstambassadør-korps
f. Udvikling af koncept for "formiddags-café"
g. Afholde samtale-caféer med temaer, der handler om forventningsafstemning mellem frivillige og kommunen samt kommunale arbejdsgange m.m.

2. Økonomi / ressourcer

Opgaver løses indenfor afsat budget og midler fra puljen til forprojekter

INDSATS NR. 6:

Naturen

NATUR

Udvalget for landdistrikter, natur og fødevarer skal udvikle naturprojekter, herunder bl.a. Kær Vestermark, Naturpark Nordals, Oksbøl og Birkepøl.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

a. Gennemføre handlinger for Kær Vestermark i hht. Planer
b. Samarbejde med bl.a. naturskolerne om "landsbyernes grejbank" på Kær Vestermark
c. Implementering af stihandleplanen for Sønderborg Kommune 2018 – 2021

2. Økonomi / ressourcer:

Afventer beslutning af handlingsplan 2018 – 2019

INDSATS NR. 7:

Kommunen går foran med det gode eksempel på klimavenlige fødevarer

KLIMAVENLIGE FØDEVARER

Interne kommunale indsatser i institutionskøkkener, hvor de enkelte fag-afdelinger tager initiativ til pilotprojekter efter eget valg, hvorefter de bedste erfaringer rulles ud til hele kommunen.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

Se på mulighederne for styrket koordinering mellem fagafdelingerne og kortlægning af eksisterende tiltag i forvaltningerne.

2. Økonomi / ressourcer:

Afventer fastlæggelse af budget 2019

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer, 2018 - 2021

Charlotte Riis Engelbrecht (Socialdemokratiet), formand
Kirsten Bachman, (Slesvigsk Parti) næstformand
Daniel Staugard (Venstre)
Tom Hartvig Nielsen, (Socialdemokratiet)
Kristian Beuschau (Socialdemokratiet)

Kenni Nielsen, gl. Sønderborg
Niels Peter Nielsen, gl. Gråsten
Asmus Madsen, gl. Sundeved
Helle Johansen, gl. Broager
Karin Autzen, gl. Augustenborg
Erling Junker, gl. Sydals
Agnes Nielsen, gl. Nordborg

Inge Olsen, direktør
Niels Bøgskov Frederiksen, afd. leder turisme og landdistrikter
Connie M. Skovbjerg, landdistriktskoordinator

Version 6 – 2019.04.04